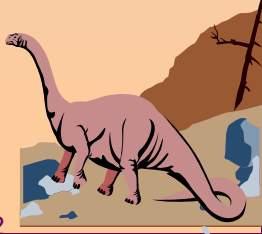

Varnost

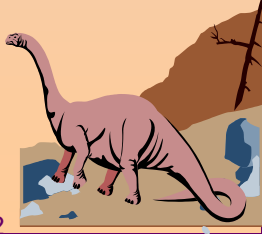
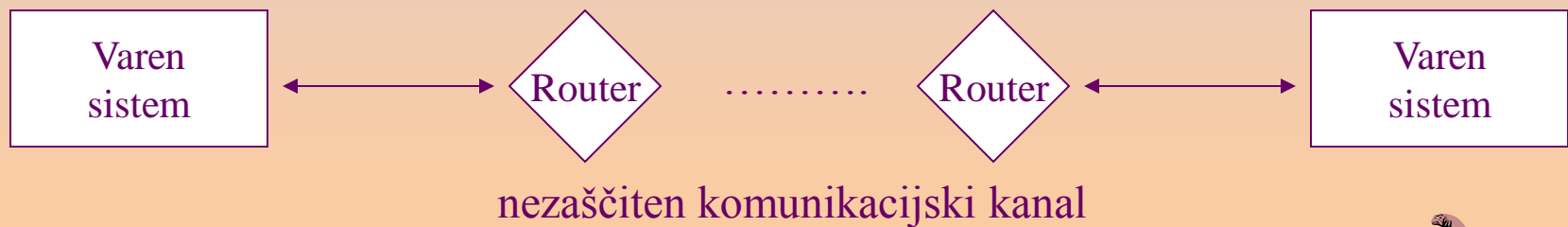
- Pri komuniciranju preko računalniške mreže se pojavijo vprašanja v povezavi z varnostjo in zasebnostjo.
- Zelo velika omrežja, kot je internet, so ranljiva za napade. Nihče interneta ima pod nadzorom.
- Paketi se pogosto pošiljajo nezaščiteni.
- Napadalec lahko prebere sporočilo (e-pošto) pri njeni poti skozi omrežje MTAjev.
- Napadalec lahko ponaredi identiteto pošiljatelja; pošilja pošto v tujem imenu.
 - ☞ To je zelo enostavno narediti; na vrata 25 MTAja je potrebno le poslati nekaj ukazov SMTP.
- V sporočila s priponkami je mogoče podtakniti priponke s škodljivo vsebino – viruse, črve...
- Napadalec je lahko kdorkoli; iz druge države, bivši zaposleni, zaposleni v istem podjetju...

Vrste napadov

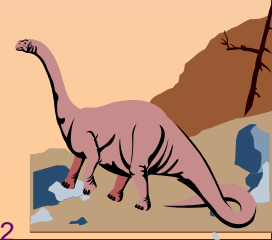
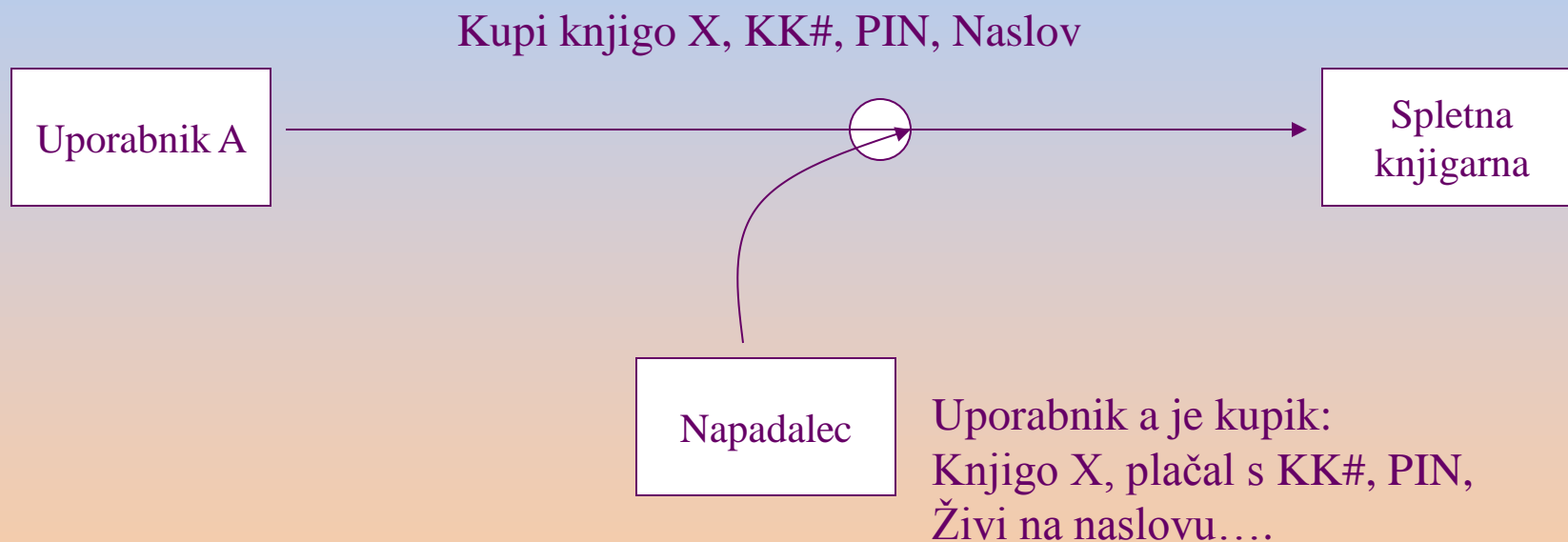
- **Pasivni napad** (podobno kot prisluškovanje telefonskim pogovorom)
- Na ta način napadalec pride do informacij, ki jih kasneje lahko uporabi.
- Npr. podatki o kreditni kartici.
- Take napade je praktično nemogoče zaznati.

- **Aktivni napad** v primeru, ko napadalec spreminja ali podvaja podatke

■ Vrste napadov

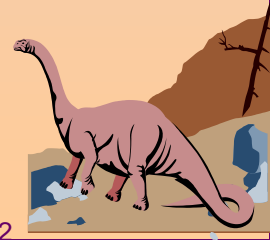
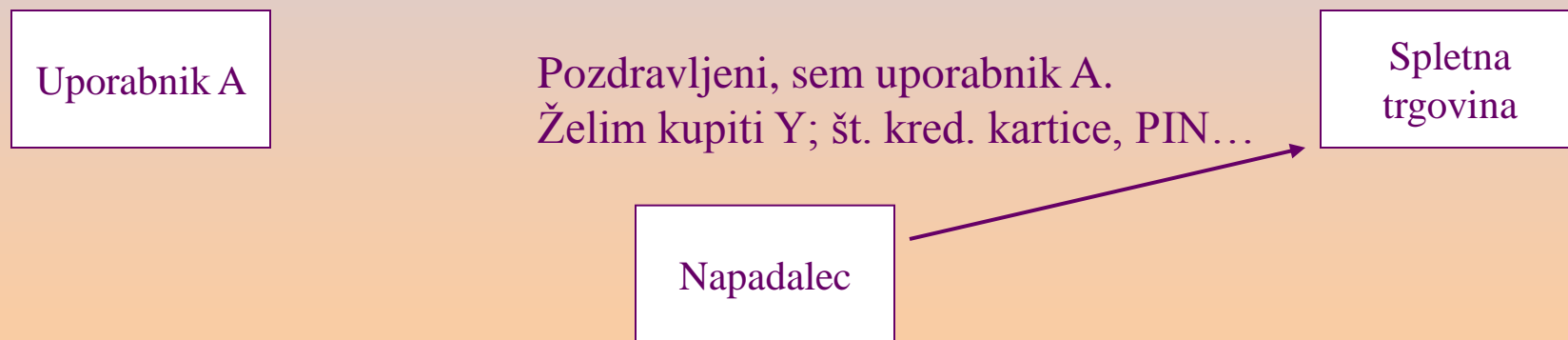
- ☞ **Prisluškovanje** (pasivni napad)
- ☞ Napadalec pridobi kopije sporočil
- ☞ To se doseže s pregledovanjem prometa po mreži

■ Vrste napadov

☞ **Prevzem identitete**

- ☞ Pošiljanje ali sprejemanje sporočil v imenu napadenega; pri tem se uporabi lažna identiteta, ukradeni podatki... Kako? Kraja gesel, PINov, št. kreditnih kartic, drugih podrobnosti s prisluškovanjem.
- ☞ Uporaba pridobljenih podatkov...

■ Vrste napadov

☞ Spreminjanje sporočil

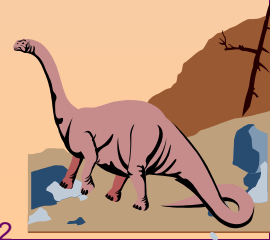
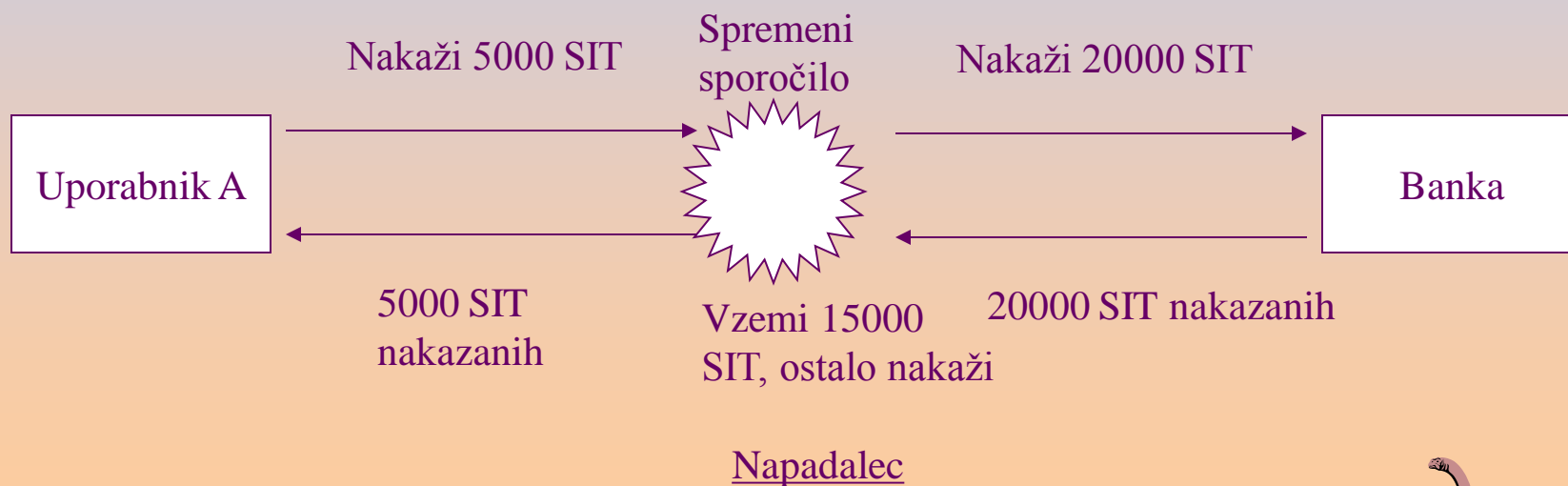
☞ Prestrezi sporočilo in ga spremeni

☞ Spremenjeno sporočilo pošlji pravemu naslovniku

☞ Vključuje:

📄 Določene zamenjave podatkov, brisanje podatkov

📄 Kreiranje drugačnega sporočila

Kriptiranje

■ Enkripcija

- ☞ Kodiranje podatkov na tak način, da jih lahko *dekriptira* samo tisti, ki ima **ključ**
- ☞ Poznana že iz rimskih časov

■ Simetrično kriptiranje

- ☞ Pri enkripciji in dekripciji se uporablja isti ključ
- ☞ Ključ poznata samo pošiljatelj in naslovnik

- ☞ Težave z distribucijo ključa
- ☞ Hitri postopki

■ Nesimetrično kriptiranje (javni ključ)

- ☞ Dva ključa E-enkripcija, D-dekripcija
- ☞ E – **javni ključ**; pozna ga lahko 'vsakdo'
- ☞ D – **zasebni ključ**; pozna ga samo lastnik

- ☞ Počasni, zapleteni postopki

Kriptiranje

■ Simetrično kriptiranje

☞ $E=D=E$

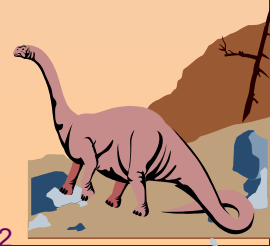
☞ $P \rightarrow E(P) \dots \rightarrow E(E(P))$

☞ Data Encryption Standard (DES), Tripe-DES (3DES), International Data Encryption Algorithm (IDEA), SAFER, Blowfish

■ Nesimetrično kriptiranje

☞ $P \rightarrow E(P) \dots \rightarrow D(E(P))$

☞ Rivest, Shamir, and Adleman (RSA), Digital Signature Standard (DSS), Elliptic Curve Cryptography (ECC)

Kriptiranje – RSA

- Izberemo p, q : veliki praštevili, npr. 1024 bitov

- $n = pq$

- $z = (p-1)(q-1)$

- Izberemo d : nima skupnih deliteljev s številom z .

- Izberemo e : $ed \bmod z = 1$

- $P \rightarrow C = P^e \bmod n$ kriptiranje; $E = (e, n)$

- $C \rightarrow P = C^d \bmod n$ dekriptiranje; $D = (d, n)$

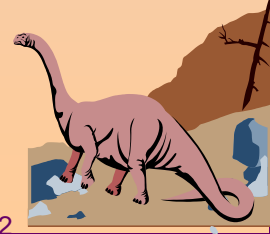
- *Razbijanje kode: n poznan; zelo težko ugotovimo p in q*

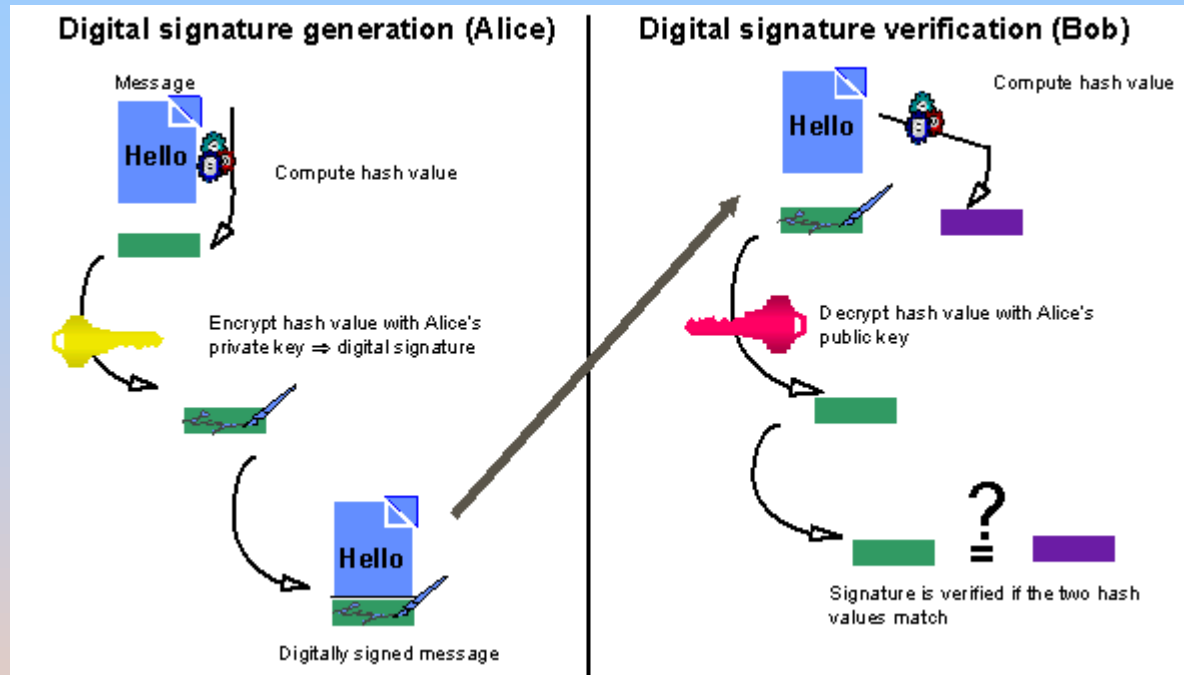
Kriptiranje – zgled RSA

- $p = 3, q = 11$
- $n = 33, z = 20$
- $d = 7, e = 3$
- $P \rightarrow C = P^3 \pmod{33}$ enkripcija
- $C \rightarrow P = C^7 \pmod{33}$ dekripcija

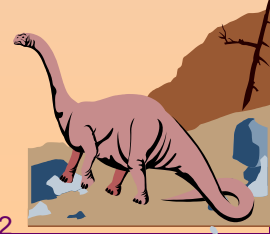
	P	P^3	C	C^7	$C^7_{\pmod{33}}$
T	21	9261	21	1801088541	21
E	06	216	18	612220032	06
K	12	1728	12	35831808	12
S	19	6859	28	13492928512	19
T	21	9261	21	1801088541	21

Elektronski podpis

- Hash – povzetek sporočila
 - ☞ Majhna verjetnost, da imata različni sporočili enako hash vrednost
- Kriptiraj hash vrednost z zasebnim ključem
- Pošlji
- Sprejemnik ponovno izračuna hash vrednost
- Dekriptiraj sprejet elektronski podpis
- Primerjaj hash vrednosti; preveri ujemanje
- Možno, če $E(D(P)) = D(E(P))$

Kriptiranje - SSL

- Secure Socket Layer
- Simetrično kriptiranje na transportnem sloju
- Delovanje:
 - ☞ Odjemalec pošlje strežniku podatke o podprtih načinih kriptiranja
 - ☞ Strežnik pošlje odjemalcu svoj **javni ključ**.
 - ☞ Odjemalec generira naključni ključ, ki se bo uporabljal v seji, ga kriptira s strežnikovim javnim ključem in pošlje strežniku.
 - ☞ Vzpostavi se varna povezava, podatki se kriptirajo z dogovorjenim ključem
 - ☞ Ključ velja za čas ene seje.

